

వ్యవహారమెట్లా తలకుండా ఉంది.

సీతమ్మ కూతురు పెళ్లిచూపుల కొచ్చిన పెద్దలు ఆలోచనలో పడ్డారు.

అమ్మాయి అందమైంది. చదువుకున్నది. బి. యిడి పాస్ ఉంది. ఇల్లా వాకిలీ అంతంత మాత్రమైనా వాటి గొడవ మగపెళ్లి వారికనవసరమే. అబ్బాయి ఇల్లరికం రానవసరంలేదు. రావాలన్న కోరికలేదు.

పోద్దున్న పచ్చిన పెళ్లి పెద్దలు అటు వెళ్తున్నారు; యిటు వెళ్తున్నారు - సీతమ్మ యిప్పుడో పదహారు సంవత్సరాల క్రితం భర్తతో సంబంధాలు తెంచుకున్న అడవి. కారణాలు యేమైనా భర్తను వదిలేసిందే అంటారు. గాని భర్త ఆమెను తన తోవన తాను వదిలి పోయాడని విశాలంగా ఆలోచించే వారుండరు.

కొన్ని కథనింటే!

శ్రీ సీతమ్మ పదార్థం

లోతుగా ఆలోచించాల్సిందే అనుమానాలు నివృత్తి చేసుకుని వచ్చిన పీని నెరవేర్చుకు పోవాలని పెద్దలు కంగారు పడుతున్నారు.

"పని తొందర్లో ఉన్నట్లున్నారు. వెళ్లి రండి" అన్నాడు అందులో ఓ పెద్ద.

"దానికేముందిలేండి. నమస్తే" వెళ్లిపోయాడు ఆ ఆనామి.

అతనలా వెళ్తుండగానే మరో వ్యక్తి అలా రావడంతో,

"చూడండి బాబూ! ఆ పై వీధిలో సీతమ్మగారు, అంటే - ఒకరే కూతుర్లే ఉంటుంది మొగుడు లేకుండా - ఆమె మొగుడు యెక్కడుంటున్నాడు?" ప్రశ్నించాడు.

Rao—

ఆ వ్యక్తి ముందహాసం చేసి "భలేగిడుగుతున్నారు. యిప్పటిదాకా మీరు మాట్లాడారు, అంటే అదిగో ఆ వెళ్తున్నాయనే సీతమ్మగారి భర్త" అంటూ వెళ్తున్నాయన్నీ చూపించాడు.

పెద్దలకు మతి పోయింది.

ఎవరి కోసం వెదుకుతున్నారో ఆ వ్యక్తినే అసలు విషయం అరాతీయడంకూడా జరిగిపోయింది.

"ఈయన యెక్కడుంటున్నాడు?"

"ఈ పక్క వీధిలోనే"

"మరి ఆవిడకూ ఈయనకూ యేసంబంధమూ లేదా?"

"వాళ్లు విడిపోయి చాలా సంవత్సరాలయ్యింది. ఎవరి బ్రతుకులు వాళ్లవి. ఈయన మరో సంసారం పెట్టుకున్నాడు. పిల్లలు కూడాను. వాళ్లను పెంచుకుంటూ యేదో తన గొడవ తాను చూసుకుంటాడు. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే స్వయంశక్తి మీద ఓ చిన్ని ఉద్యోగం చేసుకుంటూ కూతుర్ని బి.ఇ.డి. చదివించింది. ఈయన గారికంటే ఆమె ఓ స్థాయికొచ్చింది సంఘంలో" అన్నాడు.

పెద్దలు మరేమీ అడగలేదు. వివాహం నిశ్చయమైపోయింది.

పెద్దలు దీని వెనుకన్న రహస్యం మరింత బయటకు రాగాలని ఆ వీధి యీ వీధి అచూకి తీసున్నారు. సీతమ్మ గురించి, ఆమె కూతురు ఆత గురించినా.

అమ్మాయిని చూస్తుంటే సంబంధం చూస్తూ వదులుకోలేక పోతున్నారు. తల్లి కూడా అణుకలైనది. మర్యాద సంస్కారం గలది.

పెళ్లిచూపుల కొచ్చిన నలుగురు మనుష్యులు వీధి చివర తారసపడిన ఓ వ్యక్తిని ఆహ్వానించారు.

"మిమ్మల్ని అవినందాకు క్షమించాలి."

"ఫర్వాలేదు, చెప్పండి"

"ఆ పై వీధిలో సీతమ్మనే ఓ మొగుడు లేనానిడ ఉంటుంది. పిట్టవంటిది?" ఒకాయన ప్రశ్నించాడు.

"చాలా మంచిది."

"మరి మొగుడు యెందుకు వదిలేశాడు?"

"అవిడది కాదు తప్పు - ఆమె మొగుడిదే"

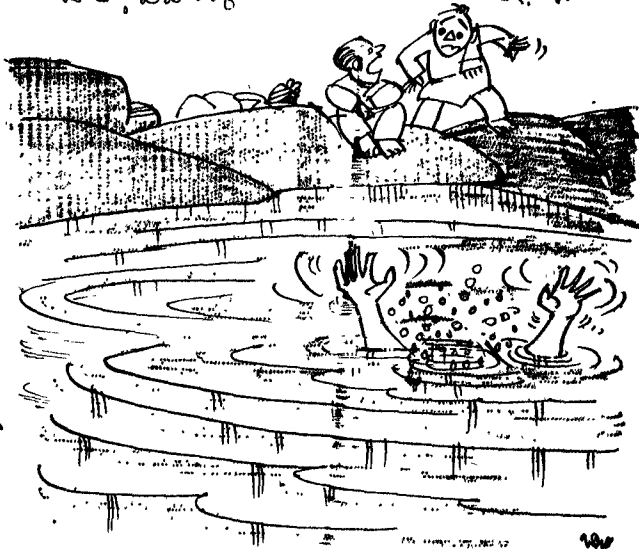
"వాళ్ల కింకెవరూ లేరాండి?"

"ఉన్నవాళ్లంతా మన వాళ్లవుతారా. మన వాళ్లంతా ఉన్నవాళ్లవుతారా - యెవరి తోవలు వారివి"

ఈ సమాధానంతో ఆ పెద్ద మనుషుల తల తిరిగిపోయింది. అతను చెప్పిన సమాధానం చాలా

భవేమన పద్ధాలు

బొంబే స్టాండ్ టెక్నిక్లం మంత్రిగారే -
పోతా! ఎవరికైనా నోచూడి సహా తిన్నాను!...

న్నాన మొనరజేసి దానంబు సల్పక
నీళ్లు ముణుగ దగునె నేర్పులేక
నీళ్లయందు గాకి నెలవుగా ముణుగదా
విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ.

నీతమ్మ ఆ వివాహం తన యింటనే
జరిపించాల్సిందిగా రీత మగపెళ్లివారు
కాచనలేదు.

ఒక్క కూతురు పెళ్లి తన యింటే జరిగితే
తద్వారా కలిగే సంతోషంకోసం ఆమె తపిస్తుందని
గమనించారు:

అబ్బాయి కూడ యోగ్యుడు కావడం వలననూ
శ్రద్ధం చేసుకోగలవాడు కనుకనూ పెళ్లి వ్యవహారం
సవ్యంగానే సాగిపోయింది.

కట్న కాసుకల విషయంలో పట్టంపుల్లేవు. చాలా
సుహృద్భావంతో పెళ్లి కార్యక్రమాలు
నడుస్తున్నాయి.

మగపెళ్లివారు వచ్చారు.

పెళ్లిపందిరి కలకల్లాడుతోంది.

నీతమ్మ ఒకరే అయినా సమర్థురాలు కనుక
శ్రమలూ, పద్తింపులూ, మర్యాదలూ అన్నీ
సక్రమంగా పర్యవేక్షిస్తోంది.

కొన్ని కథలంతే!

అదది అంత చాకవత్సంగా కూతురి వివాహం
నెరవేర్చుతున్నందుకు అందరికీ ఆశ్చర్యంగా ఉంది.

ముహూర్తం రాత్రి తొమ్మిది నలభై నిమిషాలకు.
వధూవరులు పెళ్లి పీటల మీద కూర్చున్నారు.

పురోహితుడు ఘనంగా నెరవేర్చుతున్నాడు తన
బాధ్యత.

పందిరిలో కూర్చున్న బంధుమిత్రులంతా
ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. అయినా తండ్రి లేని లత
వివాహమిలా సాగుతున్నందుకు లోలోన సానుభూతి
గాయం నుంచి ప్రవహిస్తున్న నెత్తురులా ఉంది.

ఎవరో అన్నారు నీతమ్మతో - "ఎమ్మ! కన్నవాడు
యిక్కడే ఉంటున్నాడుగా - పెళ్లికి పిలవకూడదా?"
అని.

"పిల్ల రెండో యేటనే మమ్మల్ని వదిలేసి
వెళ్లిపోయిన ఆ మనిషిని పెళ్లికి రమ్మనడమెందుకు.

రాక పోయిన తర్వాత మళ్ళీ ఆ చెంప దెబ్బ
తినడమెందుకు - ఆ గతాన్నంతా మళ్ళీ
కెలుక్కొనడమెందుకు" నీతమ్మ తనలోనే
అనుకుంది.

"ముహూర్తం దగ్గర పడుతుంది. కన్యాదాత ఇలా
రంది. త్వరగా రావాలి" అంటూ మంత్రాలు
వల్లిస్తూ తాళి వగైరా తయారు చేస్తున్నాడు
పురోహితుడు.

ఉన్నట్టుండి ఓ వ్యక్తి ముందుకొచ్చాడు.

అతను తిన్నగా లత వక్కానిలబడ్డాడు.

నీతమ్మ కూడా అక్కడే ఉంది.

అతనూ, నీతమ్మ వక్కాని వక్కానే ఉన్నారు.

పెళ్లి పందిరిలో కలకలం లేచింది.

నీతమ్మ అతని కళ్ళల్లోకి చూసింది.

ఏవో స్వచ్ఛమైన భావలున్న ఆ చూపుల్లో
చూపులు కలిశాయి.

"రామ్మూర్తిగారు - కూతురి పెళ్లికొచ్చారు"
అంటున్నారెవరో.

"అవో యెంత శుభ ఘడియింది"

"కన్న కూతురే కదా"

"అవును. ఆ మమతానుబంధం అలా
లాక్కొస్తుంది"

ఇలా అనుకుంటున్నారు.

పురోహితుడు తలంజ్రాల వల్లేలు పందిరిలోకి
పంపించేడు. అంతా సంతోషంగా తలంజ్రాలు
గుప్పెల్లోకి తీసుకున్నారు! నీతమ్మ వెలితి గుండె
అమ్మతంతో నిండిపోయింది. అనుకోకుండా ఆ
పవిత్రక్షణం వెల్లివిరిసి పుప్పించింది.

"మీరు పెళ్లి కుమార్తెకు ఏమవుతారు?"
పురోహితుడు అడిగేడు.

"తండ్రిని".

నీతమ్మకది చాలు.

కన్యాదానం చేయించాడు.

మాలగల్గి భారణ తాళమేళాల మధ్య బ్రహ్మాండంగా
ముగిసింది.

తలంజ్రాలు పువ్వువర్షంలా కురిశాయి.

తతిమ్మ పెళ్లి కార్యక్రమాలు ముగిశాయి.

రామ్మూర్తి వధూవరుల నాశీర్వదించాడు
అక్షంతలు వేసి.

నీతమ్మ నయనాల్లో అనందభాష్పాలు నిండాయి.

రామ్మూర్తి అక్కన్నుంచి వెళ్లిపోయే ఉద్దేశంతో
పందిరిలోంచి బయటకొచ్చాడు.

నీతమ్మ కూడ బయటకొచ్చింది.

రామ్మూర్తి మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

ఇద్దరి మధ్యా మాటల్లేవు.

"ఇలా వచ్చినందుకు నన్ను మన్నించు నీతా!
మనిషిగనూ యేనాడో విడిపోయినా మనిషిగిరి
మధ్యా అనాది ప్రేమానురాగాలకు గురుతుగా లత
ఉంది. లత నా కూతురే కనుక ఈ శుభ సమయంలో
నేను రావడం పొరపాటు లేదనుకుంటాను"
రామ్మూర్తి ముందుకి నడిచాడు. □